



MOTERŲ DIRVA

Gegužė (May), 1944

No. 5.

MĖNESINIS
LAIKRAŠTIS

*A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas*

Moterų Sąjungos Centro Valdyba 1941-43 m.

Ofiso adresas: 4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill.

Telefonas: Yards 4929

Dvasios vadas — KUN. STEPONAS KNEIZIS, 36 St. George St., Norwood, Mass.

Pirmininkė — ELZBIETA PAURAZIENE, 17403 Quincy Ave., Detroit, Mich.

I vice pirmininkė — JADVIGA ČEPU-
LIENE, 5526 So. Wolcott St., Chicago 9,
Illinois.

II vice pirmininkė — BRONĖ PALU-
BINSKIENE, 1619 So. 50th Ct., Cicero 50,
Illinois.

Raštininkė — MARIJONA VAICIUNIE-
NĖ, 4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill.

Iždininkė — ELENA STATKIENE, 4559
So. Paulina St., Chicago, Illinois.

IŽDO GLOBĖJOS

TEKLĖ MAŽEIKIENE, 9 Ashmont Ave.,
Worcester, Mass.

ALBINA POŠKIENE, 6606 So. Wash-
tenaw Ave., Chicago, Illinois.

DAKTARĖ—KVOTEJA

DR. SUSAN SLAKIS, 861 So. State St.,
Lincoln, Ill.

DIREKTORĖS

Connecticut valst. — MARIJONA JO-
KUBAITĖ, 175 Fillmore St., New Haven,
Conn.

Illinois valst. — MARIJONA PAUKŠ-
TIENE, 4318 So. Maplewood St., Chicago,
Illinois.

Massachusetts, Maine ir New Hamp-
shire valst. — LIUDVIKA VENCIONE,
290 Lawrence, St., Lawrence, Mass.

Mich. valst. direktorė VALERIJA STA-
PULIONIENE, 16870 Stoepel Av., Detroit,
Mich.

New York ir New Jersey valst. —
STASĖ SUBATIENE, 127-08 — 88th Av.,
Richmond Hills, N. Y.

Ohio valst. direktorė ONA STAPULIO-
NIENE, 1218 Castleton Rd., Cleveland/
Heights, Ohio.

Pennsylvania valst. — PRANĖ SCHE-
VETS, 193 N. Main St., Pittston, Pa.

Maryland valst. — ANELĖ LAUKAI-
TIENE, 812 Hollins St., Baltimore, Md.

SKUNDŲ KOMISIJA

A. WACKELL, 237 Millbury St., Wor-
cester, Mass. K. SRIUBIENE, 1315 So.
50th Ave., Cicero, Ill. J. SALASEVICIE-
NĖ, 1830 Haldane Rd., Cleveland, Ohio.

ORGANO REDAKTORĖ

SOFIJA SAKALIENE, 2056 W. 23rd
St., Chicago 8, Illinois.

LITERATINĖ KOMISIJA

ALBINA POŠKIENE, 6606 So. Wash-
tenaw Ave., Chicago, Illinois.

M. JOKUBAITĖ, 175 Fillmore St., New
Haven, Conn.

V. GALNAITĖ, 717 W. 18th St., Chi-
cago, Illinois.

ATSTOVĖS I FEDERACIJOS TARYBĄ

K. SRIUBIENE, 1315 So. 50th Ave.,
Cicero, Illinois.

S. SUBATIENE, 12708 — 88th Ave.,
Richmond Hills, N. Y.

LEGALIS PATARĖJAS

ADV. JOSEPH PETERS, 2222 W. 23rd
Pl., Chicago, Illinois.

"MOTERŲ DIRVA"

Laidžia Amerikos Lietuvių Romos
Katalikų Moterų Sąjunga

PRENUMERATA:

Am. J. Valst metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užsienyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25

"MOTERŲ DIRVA"

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephon SEEley 6632

WOMEN'S FIELD

Published monthly by ALRC Women's
Alliance of America

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly	\$2.50
Six Months	\$1.25

WOMEN'S FIELD

2056 W. 23rd St. Chicago 8, Illinois
Telephon SEEley 6632

Mūsų organizacijai 30 metų

MOTERŲ Sąjunga šiais metais mini 30 metų gyvavimo sukaktį. Kad Amerikos lietuvių katalikės turi vienintelę moterų fraternalę organizaciją, didelę garbę priklauso pirmosioms veikėjoms ir pirmosioms sąjungietėms, kurių darbu ir pasišventimu organizacija buvo ugdoma. Kad ji po tiek metų ir šandien yra gyva, veikli ir pažangi, tas rodo jos naudingumą. Sąjungietės ne tiktai darbuojasi savo organizacijoj, bet jos yra veiklios ir parapijos, ir kitose draugijose ir kolonijoj. Šio fakto nieks neužginčys ten, kur gyvuoja Moterų Sąjungos kuopos.

Kiekvieno darbo pradžia esti sunki. Mes, ypač kurioms tenka nuolatai veikti, suprantam kiek reikėjo darbo padėti ir delto labai jas vertinam už visus pasišventimus ir pasiaukojimus.

Jau gerokas skaičius mūsų organizacijos steigėjų ir veikėjų, savo darbus atidirbusios, paliko šį pasaulį ir iškeliavo amžinybėn. Prisiminkime jas ir už jų kilnius darbus pasimelskime. Gi toms veikėjoms, kurios dar tebėra su mumis, prašykime Dievo sveikatos, kad dar ilgai galėtų su mumis dirbuotis.

Nemažai palankumo, paramos ir įvairių patarimų mūsų sąjungai yra parodę ir suteikę gerbiamieji dvasininkai-kunigai. Todel šiuo reiškiumiems nuoširdžios padėkos ir prašau toliau padėti mums sunkių katalikių moterų Moterų Sąjungon organizavimo darbą dirbti. Būsime dėkingos, o Sąjungos istorija su pagarba minės visų vardus, taip kaip mini pirmųjų steigėjų ir darbuotojų.

Katalikės moterys, kurios esam

narėmis Moterų Sąjungos, jei susitjusios pagalvotumėm, pradėtumėm suprasti, kaip esame laimingos, kad turime tokią organizaciją ir kad prie jos galime priklausyti. Bet kad ji ir toliau galėtų taip gražiai gyvuoti, reikia visų narių bendro darbo, aktyvumo, nuolatinio pasišventimo. To visuomet mūsų organizacijoje buvo, nors pastaruoju laiku truputį sumažėjo. Čia, gal, kaltę galima primesti dabartiniam neramumui, kuris yra apėmęs visą pasaulį. Karas, kiekvienas namas yra apimtas širdgėlos ir liūdesio. Šiandien visos valstybės, organizacijos ir visuomenės jėgos yra ištrauktos veikti karo pergalei. Tokiu būdu organizacijos veikimas turi nukęsti. Vienok mes, narės, turėtum rimtai žiūrėti į savo reikalus ir veikti kiek nors daugiau. Jeigu mes visiškai neveiksime, gali ir labai susilpnėti, tas, kas mūsų pirmųjų narių buvo sunkiu darbu sukurta. Palaikyti organizaciją stiprume yra lengviau, negu susilpnėjusią atgaivinti. Karui pasibaigus užstos vėl ramybė. Tada kiekvienai mūsų bus malonu pasidžiaugti, kad turim brangią organizaciją. Žinoma, jeigu mes šandien pasišventusiai dirbsime. Negana yra raštu agitaciją varyti, arba kritikuoti kas veikiama. Reikia darbo, ieškojimo NAUJŲ NARIŲ, kad padidinus narių skaičių. Čia ne kelių narių, bet kiekvienos narės priedermė pakalbinti ir prirašyti naujų narių. Jeigu esi prirašius nors vieną naują narę per dabartinį Moterų Sąjungos naujų narių vaju, esi savo priedermę atlikus; jeigu ne, tai pasidarbuok nors per paskutinį vajeaus mėnesį.

Didžiųjų vyrų žodžiai apie Mariją

“Didelių dalykų man yra padaręs Galingasis...” Lk. 1, 49.

Švenčiausiąja Dievo Motina mes visi viliamės ir iš Jos laukiame pagalbos šių dienų maišatyje.

Mylį Mariją poetai, dailininkai, rašytojai visus savo nepaprastuosius gabumus skirdavo aikštėn kelti Marijos didumui ir gražumui. Bažnyčios Tėvai, kankiniai, išpažinėjai, garsieji pamokslininkai ir rašytojai geruosius savo veikalus skirdavo Marijos garbei. Jie puikiai yra atvaizdavę Marijos gražumą, kad mums sunku kas prie to be pridėti. Norint nupinti Marijos garbei gražų minčių vainiką reikia tik prisiskinti ir prisirinkti tų iškalbos žiedų, kurių pilna amžių Marijos garbei kurtuose veikaluose.

Tepradedie apie mūsų dangaus Valdovę kalbėti amžių žvaigždės Bažnyčios daktarai, garbingieji šventieji, garsieji mąstytojai.

“Šiandien Marija mus kviečia skelbti josios garbės. Kad ir be galo kas ją ją šlovintų, vis tiek nepasiektų paties tikslo ir toli bebūtų nuo tikrovės. Mat jos gražumas neapsakomai praneša ir visokias iš-

kalbas ir visokius mąstymus.” Šv. Germanas, Konstantinopolio patriarkas.

“Negalima abejoti, kad viskas kelia Kristui garbę, kas esti tinkamai padaroma jojo Gimdytojai pagerbti.”

“Nepajėgiu tinkamai garbinti švenčiausios ir garbingiausios Mergelės Marijos, nes, kas tik galima išreikšti žmonių kalba, niekas neprilygsta josios šlovei. Juk jinai yra Dievo ir angelų nepaprastai išaukštinta ir pagirta.” Šv. Jeronimas.

“Kaip visos upės teka į jūrą, taip visos malonės dovanos teka į Mariją. Joje yra sujungtos visos patriarkų, pranašų, apaštalų, kentėtojų, išpažinėjų ir mergelių malonių srovės.” Šv. Boneventūra.

“Mes neabejojame, kad Dievo Motina buvo šventa ir prieš gimdydama. Todėl šv. Bažnyčia visai neklysta, minėdama josios šv. gimimo dieną.” Šv. Bernardas.

“Kas yra kilnesnis už Dievo Motiną? Kas labiau spinduliuoja už tą ją, kurią ją yra išsirinkęs patsai Spindesys?” Šv. Ambrozijus.

“Ji, būdama Dievo Motina, iš begalinės gėrybės, Dievo, yra be galo didi. Kaip nieko už Dievą geresnio nebegali būti, taip nieko už Mariją geresnio nebegali būti sutverta.” Šv. Tomas Akv. (I, q. 25. a. b, ad 4).

“Dievas gali sutverti didesnį pasaulį, didesnį dangų, bet didesnio dalyko už Dievo Motiną Jis būtų negalėjęs sutverti.” Šv. Bernardas.

“Visą gyvenimą Marija buvo karžygiškai nuolanki ir norėjo būti nežinoma. Tačiau pamačiusi iš Aukšiausiojo gautąją malonių pilnatį, nebesusilaikydama iš meilės ir dėkin-

Moterų Sąjungai

30 metų

(Atkelta nuo pusl. 3)

Lai Moterų Sąjungos jubiliejinis naujų narių vėjus būna istorinis, garbingas ir sėkmingas.

Tad, VISOS Į DARBĄ! Kiekviena narė lai prirašys po vieną naują narę Moterų Sąjungon iki Liepos 1 dienos.

Elzbieta Paurazienė,
Centro pirm.



Dangaus Ielija

gumo karščio, Šv. Dvasios įkvėpta pragysta:

— Tave, Viešpatie garbinu, Tavi mi, mano Dieve ir Išganytojau džiaugusi... Nuo šiol mane visos kartos vadins palaimintąja, nes man Galingasis ir Šventasis yra pridaręs didžiųjų dalykų. (Plg. Lk. 1, 46—49).

Marija yra, taikant jai šv. Rašto žodžius, Libano kedras ir Siono kalno kiprisas. Ji yra Kadžių palmė, Jeriko rožių kelmas, dailusis laukų alyvų medis, pakeleš klevas, kinamonas, kvapusis balzamas, rink-

tinė skaniakvapė myra. (Plg. Ekl. 24).

“Kaip Libano kedras yra aukštesnis už bet kurį medį, taip Mergelė (Marija) yra didesnė už kiekvieną angelą.” Šv. Antanas.

“Marija yra skaisiausioji žvaigždė; šviesiausioji žvaigždė, naudingiausioji žvaigždė. Ji tapo skaisčiausiaja žvaigžde skaisčiausiai gyven-dama, švenčiausiaja žvaigžde amžinąją šviesą gimdydama, naudingiausiąją žvaigžde, rodydama į kelią į amžinos tėvynės krantus.” Šv. Bo-

neventūra (In Speculo B.V.M., lect. 3.).

“Marija tapo aukštesnė už visas žvaigždes, šventesnė už visas moteris, kurių garbingas gyvenimas šviečia Bažnyčioms.” Šv. Antanas.

“Mano Karaliene, apie tave yra pasakyta, kad tu “užteki kaip aušra, esi graži kaip mėnuo, žibi kaip saulė. (Giesmė 6, 9) “Tu, Marija, atėjai į pasaulį spindėdama kaip aušra. Tu savo šventumo spindesiu pranešei Teisybės Saulės atėjimą. Ta diena, kurią tu pasirodei žemėje tikrai gali būti vadinama išganymo diena, malonės diena. Tu esi graži kaip mėnulis: kaip planetos panašesnės į saulę už mėnulį, taip nėra tvarinio už tave panašesnio į Dievą; mėnulis šviečia naktį šviesa, gauta iš saulės, o tu apšvieti mūsų tamsybes savo spindinčiomis dorybėmis. Bet tu esi pranašesnė už mėnulį, nes tavyje nėra nei dėmės, nei šešėlio. Tu esi kaip saulė. O aš kalbu apie tą Saulę, kuri sutvėrė saulę: Ji šviečia visiems žmonėms, o tu spindi visoms moterims.” Šv. Bernardas (Depr. ad. glor. I).

“Kaip galėtų tavo galiai prieštis toji Galybė, kuri iš tavęs buvo gavusi sau kūnui pradžia?” Šv. Viktoro Hugonas.

“Visa žemė pilna Jos garbės. Ypatingai Ji yra garbinama krikščionių, kur Ji yra pasirinkta daugelio karalių, provincijų, vyskupijų ir miestų globėja. Daug katedrų, pašvęstų Dievui, yra pavadintų Jos vardu. Nėra bažnyčios be Jos garbei paskirto altoriaus, nėra krašto nei šalies, kur nebūtų kokio nors stebuklingo paveikslas, kur žmonės nebūtų pasveikę iš visokių ligų ir nebūtų gavę visokių malonių. Kiek sambūrių, kiek sąjungų Jos garbei! Kiek Jos vardo ir Jos globojamų re-

liginių bendruomenių, kiek visokių abiejų lyčių brolių narių, kiek vyrų ir moterų vienuolių, kurie kelia aukštėn Jos šlovę ir skelbia Jos gailėstingumą. Nėra vaikučio, kuris miksėdamas kalbėdamas “Sveika Marija” Jos negirtų, nėra nusidėjėlio, kuris, nors ir būdamas užkietėjęs, ją visiškai nebesiviltų, nėra net piktosios dvasios pragare, kuri jos iš baimės negerbtų.” Pal. Grinonas Monfortietis (Fraite de la vrai dēv., c. 8).

Jai ir mūsų Maironis gieda:

“Marija, Marija,
Skaisčiausia lelija,
Dangaus Karaliene šviesi
Užstok prieš Aukščiausį
Tu žmogų menkiausį,
Nes viską pas Dievą gali.”

Pr. Račiūnas, M. I. C.

Moterų batukų sugaržymas

Kainų Administracijos Įstaiga praneša, kad po gegužės 1 d. moterų darbininkės daugiau nebegalės gauti specialių racionavimo ženklų pirkti batų su plastiškais ar kampuotais “fibre” galais, anksčiau klasifikuotais kaip “safety shoes.” Šios rūšies batai buvo taip klasifikuojami dėlto, kad buvo trūkumas moterų saugių batų su geležiniais galais. Tačiau dabar, geležinių galų batų produkcija pakankamai padidėjo ir jų ištekliai yra pakankami. Be abejo, batai su plastiškais ar kampuotais “fibre” pirštais ir toliau bus racionuoti, bet juos bus galima pirkti reguliariais ženkleliais, bet ne specialiais industrijos sertifikatais, kaip kad iki šiol buvo.

GEGUŽĒS MĒNESĪ



Nuo pirštų apdīlēš rožančīus,
Dabar jau taip daug, taip daug daugiau...
Atsargiai kaip prie stalo svečīus—
Visus poterēlius suskaičīau.

Tai visas mamos paīkīmas—
Kaimynai kupare palaikē...
Tai šīdien mamai atminīmas
Jis taip dažnai jōs rankas kaišē...

Mūkutē kryžiaus nubučīuota
Mamai širdies gēlas išrovē—
Kaip sterblēj ranka prakaituota,
Pamenu, man galvā vis glostē...

Užējau aš pas jus palīkīmo
Mamos maldom taip padabīnto...
Šī mēnesī širdis atgījo—
Mama ir malda džīaugsmā gimdo...

ONA PUCETAITĒ

Motinos Diena seniau ir šįmet

Pavasaris. Rytas. Saulutė savo aukšnius spindulius paskleidžia ant žemės ir siunčia savo pabučiavimus. Šimtametės pušys, savo viršūnėmis šlamėdamos, seka amžių pasaką.

Per šimtmečius gimė milijonai žmonių. Gimė pasaulio žinovai, imperatoriai, Lietuvos kunigaikščiai, karaliai iš garsių motinų. Motinos Diena neišdildoma žmonių gyvenime. Jos atgarsiai pasiliko spaudos puslapiuose. Motinos Dienos kiekvieną metą laukia kiekviena motina, ar ji būtų jauna, ar žilaplaukė senelė.

Motinos Dienos laukia jos sūnūs, dukros ir maži vaikai. Kiekvienas nori savo motutę tinkamai pagerbti: maldelę sukalbėti, dovanėlę nupirkti.

Kaip kitais metais, taip ir šįmet, švenčiam Motinos Dieną. Bet kas šįmet ją pagerbs? Kas domėsisi ta diena? Karas atėmė motinų sūnus, nuo žmonių vyrus.

Karas palietė visą pasaulį ir kasdien naujų aukų pareikalauja. Šiandien milijonų motinų sūnūs būti savo šalies sargyboje. O kiek jau gyvybę paaukota. Nei karsto, nei vainikų, tik supiltas mažas smėlio kapelis. Niekas jo neatlankys, nei gėlės nepasodins.

Kiti kenčia alkį ar šaltį priešo nelaisvės stovyklose, kur nė padangių skrajūnas, lengvasparnis debesėlis nenuneš jiems jų motinos karščiausių jausmų. Jie negalės pasiekti jų motinos rankų, kurias mažytį per tiek metų nešiojo. Negalės pažvelgti į jos akis, kurias pražiūrėjo ji auklėdama, per naktis nesumerkė nuo nelaimių saugojo.

Vienas kitas jaunuolis, gal, buvo parvykęs savo motutę pasveikinti tos dienos proga. Kiti tą brangią šventę šventė karo sargyboje, sauzemy ar ant

vandenų. Daugelis buvo toli nuo savo motinos. Tik, gal, mintimi skriejo į savo gimtinį namelį motiną pasveikinti. Jis supranta, kad jo motutė nemiega ir nenustoja jį mylėjus. Jos nuvargusi širdis plaka vien dėl savo sūnaus. Jos lūpos nuolatos šnabžda maldos žodžius.

Pracis karas, suskambės taikos varpai, mūsų sūnūs iškovo nepriklausomybę pavergtoms tautoms. Tada ir motina bus laiminga.

Ona Petrulienė

APDOVANOTA SIENA MEDALIU



Helen Constance White, Wisconsin Universiteto profesorė, edukatorė ir pasauliečių vadė, už pasižymėjimus Amerikos katalikų veikime apdovanota Theta Phi Alpha Siena medaliu.



THE WOMEN OF EUROPE

*In Europe, now, the women wait—
 Their homes, their husbands gone.
 Their hearts too full to think of hate,
 They wait the coming dawn.*

*They lift up sad and hungry eyes,
 To seek beyond the night—
 Not in the east, but western skies—
 The first faint glimpse of light.*

*It will come from a million guns
 Fired by a million men
 To see the scattered rout of Huns
 And freedom born again!*

*Gunpowder—made in vast amounts
 From your used cooking grease—
 This is the only thing that counts
 In winning through to peace.*

*You want to serve—you can and must.
 Is this too hard a way—
 When all you have to save is just
 One tablespoon a day?*

NELEISKIM VELTUI LAIKO

Laikas yra auksas—sako senas žmonių posakis. Bet tas laikas savy nėra auksu ir juo nevirstų, nors amžius to lauktumėm. Tik darbas laiką verčia į auksą!

Einant gatve, veik kiekviename tarpdury matosi, jaunos mergaitės ir suaugusios moterys, kurios ilgas valandas praleidžia ten, lyg ko tai amžinai laukdamos, ar neturėdamos ką veikti. O tuo tarpu, laikas bėga ir jo trūkumu visi skundžiasi.

Nors netikiu, kad lietuvaitės, stovėtu tarpduriuose tokias ilgas valandas, kaip daro vietinės, bet bendrai noriu priminti, kad neleistumėm veltui brangaus laiko, bet panaudotumėm jį darbams, kurie pakelia moters asmenybę ir pagražina šeimos židinį. Ir ypatinagai moterys turim susirūpinti laiko branginimu, nes apart kasdieninių darbų ir ruošos—turim sudėtingą namų tvarkymo ir puošimo daile. Nuo moters darbštumo, jos sumanumo ir rankų gabumo priklauso gyvenamų namų išvaizda, kurioje gali pasireikšti gilus ir sudėtingas menas, moters sieklos ypatybės.

Ištisų tai yra menas, nors ir nekojoja sau garbės muziejų parodose, bet kukliai puošia kiekvieną, nors ir mažiausį kambarėlį, paversdamas jį tikra meno šventove, kurioje jaukūs vaizdėliai, kaip lovų užtiesalai, langų užlaidos, staltiesės ir kiti rankdarbėliai, rodo lyg maloniai šypsodamiesi, pralinksmina liūdnas gyvenimo valandas.

Vyrai visad džiaugiasi gražiais moterų rankdarbėliais, meniškai papuoštais kambariais, kurie žavėja sielą ir teikia malonumą juose kuo ilgiau pasilikti. Kažkur esu skaičiusi vyrų išsireiškimus apie tai, ko niekad nepamirštu. Ten vyriškis sako: "Ach,

šventoji ir darbščioji moters ranka, jos gražūs ir malonūs darbeliai, kaip puošia židinį, pripildydami jausmo ir gyvybės! Namai, be darbščios šventosios moters rankos—būtų nykūs, liūdni ir gyvenimas juose būtų nepakenčiamas."

Lietuvaitės! Esame iš krašto margųjų audeklų ir gražių mezginių; esam iš įvairiausių rankdarbių tėviskės! Neapsileiskim ir čia. Neleiskim veltui laiko, bet mokinkimės įvairių rankdarbių ir dirbkim. Mokinkim savo dukteris neleisti veltui laiko bet sunaudoti jį mokinantis rankdarbių. Papuoškime savo namus gražiais mezginėliais, lietuviškais rankdarbėliais, kuriuos mūsų tėviškėj okupantai jau visai sunaikino. O tai yra mūsų siela, mūsų darbštumo ir rūpestingumo pažymys.

ONA.

IRENA FRIDMANAITĖ

MAMYTEI

Prie lopšio mamytė rymojai.
Dienas ir naktis man šventei.
Tu viską dėl vaiko aukojai—
Net skurdą ir vargą kentei!

Tu pirmąją maldą išmokei,
Lydėjai pirmuosius žingsnius...
Kaip myliu, Tave aš, o motin.
Atleisk, jei teikiau Tau skausmus.

Prie Tavo krūtinės laiminga
Verkiu ir juokiuos aš dažnai...
Man laimės pasauly—nestinga,
Tik būk su manim amžinai!

Prie lopšio mamytė rymojai.
Man laimės pas Dievą meldei.
O kaip aš, mamyte, dėkoju,
Ir kaip atsilygint už tai? (P.G.)

KARAS IR NAMŲ FRONTAS

Šeiminkės turi laukti tikro popierinių maišelių trūkumo

Karo Produkcijos Įstaiga praneša, jog popiermalkių dalis, skiriama popierinių maišelių gaminimui, rodo, kad detaliniam ir urminiam vartojimui antrajam metų bertainiui maišelių ištekliai bus mažesnis nei trečdalis prieškarinių ištekliai.

Howard Coonley, WPB Konservavimo skyriaus direktorius, pareiškė, kad "Paprastai sakant, esamieji paskirstymai reiškia, kad vienas naujas maišelis ar vyniojimo popierius turi atstoti tris ar keturis vartotus prieš tai, kada šis kraštas įstojo į karą."

Naujieji batų kuponai galios nuo Gegužės 1 dienos

Orlaivių Ženkliukai Nr. 2, Karo Racionavimo Trečiojoje Knygelėje, galės būti vartojami pirkimui vienos poros batų pradedant nuo gegužės 1, 1944, pareiškė Kainų Administracijos Įstaiga. Šitas ženklelis galios neribotai, lygiai kaip ir orlaivių ženklelis Nr. 1, kuris dar tebegalioja.

Kaip anksčiau pranešta, ženklelis Nr. 18 iš Karo Racionavimo Pirmos Knygelės, kurios galiojo vienos poros batų pirkimui nuo birželio 16, 1943, nustos galiojės balandžio 30 d.

OPA išleido smulkų pranešimą apie batų mėsines gamybą ir vartojimą, iš kurio matoma, kad 1943 metais racionuotų batų išdalinimas viršijo gamybą 53,000,000 poromis. Šis didžiulis eikvojimas inventorių atsargų aiškiai rodo, kodėl buvo reikalinga sumažinti batų racionavimą civiliams.

McNutt numato platesnį invalidų veteranų naudojimą

Paul V. McNutt, WMC pirminin-

kas, pareiškė, kad šio karo metu, atrodė, karo gamybos fabrikuose bus galima panaudoti daug didesnį procentą suinvalidintų šio karo veteranų, nei praėjusio karo metu, kadangi karo gamybos fabrikai vis daugiau ir daugiau samdo asmenis, turinčius fizinius trūkumus.

Paskutiniai tyrimai apie turinčių fizinius trūkumus darbininkų panaudojimą rodo, kad jų 1943 metais buvo pasamdyta maždaug septynis kartus daugiau, negu 1940 metais.

Mr. McNutt toliau tęsė, kad "Mes negalime ignoruoti to fakto, kad tūkstančiai iš fronto sugrįžiančių vyrų bus priskaitomi prie turinčių fizinius trūkumus. Samdomųjų statistika duoda mums vilčių, kad pramonės ir gamybos dabartinis nusistatymas link turinčiųjų fizinius trūkumus pasiliks toks pat ir po kariniam laikui."

Reikia daugiau Victory Daržų ir naminio konservavimo

Karo Informacijos Įstaiga, pasiremdama Karo Maisto Administracijos ir Kainų Administracijos suteiktomis statistikomis, patiekė kelias priežastis, kodėl šiais metais bus reikalinga daugiau Victory daržų bei naminio konservavimo.

Pirmiausia, esant tiek daug vyrų užjūrių tarnybose, iš esmės reikia daugiau konservuoto maisto. Atsižvelgiant į tai, iš konservavimo fabriku reikalaujama nuo 1944 metų gaminių atidėti 56 procentus limos pupelių, 41 procentą kukurūzus, 41 procentą pupelių, 56 procentus tomātų ir 64 procentus tomātų sunkos.

Pagal dabartinius apskaičiavimus, tai reiškia, kad civiliai turi laukti gauti apie 20 procentų mažiau vaisių

MELDŽIA ATITOLINTI NELAIMĘ



Netoli Napolio miesto, Italijoje, būrys žmonių suklaupusių prieš vežamą Amer. Raud. Kryžiaus automobiliu švenčiausios Panelės statulą meldžia nuraminti galingą Vezuviujaus veikimą. Kelias, ant kurio žmonės suklaupę, yra dešimčia colių padengtas cindromis, išmestomis iš vulkano kraterio. Dešinėje prie automobiliaus yra amerikiečiai Raud. Kryžiaus pareigūnai. (NCWC-Draugas).

ir 15 procentų mažiau daržovių negu jie gavo iš 1943 metų išteklų.

Antra—su daugiau vyrų ir moterų karo pajėgose, liko mažiau žmonių komerciniam daržovių ir vaisių konservavimui.

Kadangi vyriausybė sumažino taškų vertę kai kuriems konservuotiems vaisiams bei daržovėms, nereikia manyti, kad jų yra pakankamai ir dėlto nėra reikalo juos namuose konservuoti. Su-

mažinimas taškų vertės šaldytiems vaisiams bei daržovėms buvo reikalingas, kad padėti paliuosuoti sandėlius nuo laikino patalpų trūkumo. Papildoma sandėlių erdvė buvo reikalinga, kad patalpinus greičiau gendančius produktus.

OWI kreipė visų dėmesį į Prezidento balandžio 1 dienos kreipimąsi, raginant kiekvieną amerikietį, kuris tik gali, turėti Victory daržą. Kad pa-

Malonumas – didžiausias moters ginklas

Turėjau bobutę — mamos mamą Petronę Partikiūtę-Priemienėckienę, kuri, kaip kitos vargšų bežemių dukros, neturėjo jokio mokslinio išsilavinimo. Tačiau, nežiūrint to, buvo labai rimtai protaujanti moteris ir, be to, labai, tiesiog berybiai, drąsi. 1863 metais lenkų sukilime prieš Rusiją ji, statydama savo gyvybę pavojun, išgelbėjo vieną turtingą lenką-dvarponį, kurio žmona, norėdama atsidėkoti, siūlė jai didelį ūkį. Vienok toji drąsi moteris dovanos neėmė. Padėkojus už siūlomą dovaną ji pasakius, jog kiekvienas krikščionis, turėdamas pakankamai drąsos ir sugebėjimo tą patį būtų padaręs.

Kartą aš savo bobutės paklausiau:

—Pasakyk man, ar gerai daro tos moterys, kurios piktumu nori pažaboti savo vyrus?

— Ne, — atsakė bobutė. — Kurios taip elgiasi, jos elgiasi neprotingai. Vyras yra toks sutvėrimas, kad moteris gražumu ir malonumu gali jį ne tik pažaboti, bet ir visiškai nugaltinti.

Tai ir aš pats vėliau įsitikinau.

Prieš krūvą metų Kaune dirbau Tilmanso fabrike. Dirbo ten ir vienas rusas, kuris labai mėgo degtinę ir alų. Atrodė, kad jis jau kandidatas į amžinuos girtuoklius.

Jo laimei, jis buvo supažindintas su viena mergina, su kuria ir susituokė. Po vestuvių, žmona, jausdama, kad jos vyras eis į smuklę, vedamas papročio, visuomet stengdavosi jį pasitikti ir sykiu užteiti į karčiamą. Ji negėrė ne tik degtinės, bet nei alaus, nei vyno—vien tiktai lemonadą, kaip pas mus vadina pasą, ir dabodavo savo vyrą. Kaip tik jis norėdavo virš saiko išgerti, ji

tuoju atsisėdavo šale, apkabindavo kaklą ir bučiuodama skruostus sakydavo: "Aleksandrai, jau gana, būsi girtas; eikime namo."

Ir tokiu būdu ji palengva atpratino savo vyrą nuo gėrimo. Patyrę tai kiti vyrai už tai ją labai gerbė ir tiesiog pavydėjo tam rusui, kad toks akyplėša gavo tokią angelišką gyvenimo draugę.

K. V.



Žinios šeiminkėms

Karo Gamybos Įstaiga praneša, kad maždaug 1,200,000 laikrodžių-budintojų bus pagaminta per š.m. balandžio, gegužės ir birželio mėnesiais.

Karo Gamybos Įstaiga taip pat praneša, kad tikrai apie 200,000 elektrinių lygintuvų bus pagaminta per likusius 1944 metų mėnesius. Metų programa buvo sudaryta pagaminti 2,000,000 lygintuvų, bet dėl darbo vietos suvaržymo, jų bus pagaminta tikrai apie vieną dešimtadalį to skaičiaus.

WPB taip pat pareiškia, kad šeiminkės greitai gaus daugiau ir įvairių dydžių emaliuotų puodų.



E. Shoyen.

BALTOJI VERGĖ

R o m a n a s

(Tęsinys)

Jaunas lordas neišpasakytai liūdėjo. Mintis apie Almą nedavė jam ramybės. Jis gyveno be kokio darbo, kadangi diena iš dienos laukė žinių iš Konstantinopolio, kur pasitaikė vieta a flachė prie anglų atstovybės. Galop sužinojo apie pasiluiosavusių vakansiją, ir lordas, kad nekankinus save apie Almą veltomis mintimis, kuriai jis nieko negalys pagelbėti, nusprendė išvažiuoti.

Kitą dieną po lordo Garwick'o apsilankymo, Alma minutė po minutės laukė savo išliuosavimo. Staiga kambarin įėjo su Almos drapanomis tarnaitė ir pranešė apie išvažiavimą. Tarnaitė tik tiek galėjo į mergaitės linksmius klausimus atsakyti, jog neseniai kontorėje buvo ponas, kalbėjo su šeiminkais ir paskui liepė jai atnešti daiktus.

Alma nė akimirksniui neabejojo, kad tas ponas,—buvo lord Gorwick ir kad jos netikėtas, staigus išvykimas,—jo rūpesnio pasekmės. Tuo laiku kambarin įėjo mr. Kork ir misis Braun. Jie apvilko ją bepročių marškiniais ir iš viršaus uždėjo plačią talmą. Almos klausiman ką visa tai reiškia, ją ištraukė koridoriun ir stūmė laiptais žemyn; kelyje šeiminkė apibūrė ją visokiais koliojimais. Kieme ją įsodino uždalais langais kareton. Klausiman, kur ją veža, mr. Kork, sakė, kad "ją veža, kur reikia ir kad kelionė ji laikytusi tyliai, kitaip ją apskelbs proto liga sergant."

Traukinys tik už valandos ėjo ir jie

visą laiką sėdėjo uždaroj karetoj. Misis Braun pats pirkė biletus ir kai pasigirdo skambutis, jie išlipo iš karetos ir ėjo stotin. Einant pirmosios klasės sale Alma suriko: "Gelbėkite! Aš patekau kriminalistų rankosna!" Kažkas publikoje apsistojo, priėjo polismenas. Mr. Kork ir misis Braun pasiskubino paaiškinti, kad ji serga protlige ir kad ją veža sanatorijon, Alma protestavo ir šaukė, kad tai melas ir kad ji ne beprotė. Bet ją prievarta nutęsė ir įtempė caupė Konduktorius gavo "arbatai" ir coupė, kurioj nieko nebuvo, jis užrakinio: Tada mr. Kork juokdamasis sako:

—Kaip matote, spyrimasis nė prie nieko neprives. Jus ten veža, kam jūs dabar priklausote.

Vargšė mergaitė senai jau suprato, kad spyrimasis nieko nepagelbės ir kad jos staigus išvežimas—lord'o Gorwick'o bandymo ją paliuosuoti pasekmės.

Iš gelžkelio vagono jie perėjo laivan, kur jos savininkai užsidarė su ja vienoj kajutoj ir nė sekundos nepaleido ją iš akių. Kitos dienos rytą vėl persėdo traukinin, važiuojančiam Paryžiun. Visos kelionės laiku jai nedavė nė valgyti, nė gerti ir iš silpnumo ji vos besilaikė ant kojų. Paryžiaus stotyje juos pasitiko pasibiaurėtinas, gorilos veidu, subjektas, pas kurį taipgi buvo ženklelis vaizduojas moteriškės portretą iš dramblio kaulo. Iš pasikalbėjimų sužinojo Alma, kad tai vienas atstovaujančių br. Martinack firmą.

Po dviejų valandų Paryžiaus ir jo

SELVARTAS

Sidabro žvaigždelės jau žemę užbūrė
ir papuošė tamsią melynę.
Šypsojos gėlės bučiuojamos vėjo,
šypsojos laimę pažinę.
Tik motinos vargšės vai niekas neguodžia,
nei žvaigždės, nei lengvas vėjelis.
Suklupus prie kapo sūnaus vienintėlio
ji verkia lyg beržas bedalis.
Senatvėj jis vienas tebuvo paguoda,
bet Viešpats ir jo pagailėjo.
“Ak, brangus sūnelis paliko, paliko,”
jos žodžiai skrajojo su vėju.

Ot. Kuprionytė.

priemiesčių gatvėmis važiavimo, kare-
ta įsuko ilgon, apstatyton vienodais
namais, gatvėn ir galop apsistojo ties
užrakytais vartais. Ties dviaukščio na-
mo prieangiu, kur jie įėjo, buvo di-
džiulė iškaba: “Br. Martinack, kava
urmu.”

Juos pasitiko suaugusi moteris ir
monsieur Martinack liepė jai Alma
vesti viršun pavalgydyti, pats gi nu-
vyko su mr. Kork kontoron, kur buvo
ir jaunesnysis firmos atstovas. Mon-
sieur Martinack pirm visko susižingei-
davo, kiek mergaitei metų ir kaip il-
gai ji randasi darbe. Mr. Kork atsakė,
jog ji turi 18 metų ir kad darbe buvo
vos keleta dienų ir nusakė priežastį,
privertusią tokią tinkamą prekę išmušt
iš rankų.

Prasidėjo prekyba. Mister Kork už-
siprašė 2,000 frankų. Br. Martinack
skundėsi bendrai didelėmis išlaidomis
ir išlaidomis kas link policijos ir davė
tik 300 fr. Tarnas pranešė, kad pus-
rytis paduotas ir kompanija nutraukė
valgomoj.

—Kaip dalykų stovis jūsų įstaigoj,
Paryžiuj?—užklausė mr. Kork.

—Jūs kalbat apie namus priešais
biržą? Jie prisiėjo dėliai kivirčo su

policija uždaryti. Paskui mes keleta
mėnesių praleidome užsieny. Vienus
metus aš pragyvenau Buenos Aires ir
Montevideo. Ten aš vedžiau dalyką su
žinomu Filypu Hortia. Jo tėvas jau-
nystėj prekiaavo negrais, kuriuos pats
išsiveždavo iš Afrikos. Kai negrus pa-
liuosavo, jis užsiėmė moterų pirklyba.
Tas pasirodė dar patogiau. Po senuko
mirties darbas perėjo sūnui, kurį jis
žymiai praplėtė. Pas jį dabar didelis
vandenyno garlaivis, ant kurio jis du
kart metuose veža moterų transportą
iš Europos Amerikon. Atvežus uostan,
pirkkliai susirenka laivan ir prekes
perka aukejonu. Tai, kas liekasi neiš-
parduota, išvažiuojama į kitus Pietų
Amerikos uostus. Jis uždirba didelius
pinigus gi laisvu laiku dedasi geriau-
sion savo šalies draugijon.

Mr. Kork išreiškė pageidavimą siųsti
Almą Pietų Amerikon, kaip galima
toliau, ta prasme, kad įtakingas lor-
das paliktų mintis jos išliuosavimo.
Bet monsieur Martinack atsakė, kad
dabar vėlu, kadangi laivas tik trys
dienes atgal išplaukė iš Bordeaux su
1,500 mergaitėmis.

—Iš kur jūs jas sučiupote?—susi-
žingeidavo mr. Kork.

—Visuose Europos galuose. Laukiant laivo atvykimo ir išvykimo jos gyvena pas mus, šioj gatvėj visuose išsisklaidžiusiuose ir mums priklausančiuose namuose. Ši gatvė—svarbiausias rinkimo prekiu punktas.

—Kokia grandiozinė įstaiga!—sušuko mr. Kork.

—Pati stambiausia Francijoje — su išdidumu atsakė šeimininkas.—Eikite ir pažvelgite vienoj viloj cukrainė, kitoj—vyno prekyba, trečioj—šokolado fabrika. Čionai pas mus kavos prekyba. Ir štai tokiu būdu apšukam policiją, jei ji sumano kišti savo nosį, kur ją neprašo.

—Kol brolis dirbo, dirbo Amerikoje, —prašneko jaunesnysis firmos atstovas,—išvažiavau į Rytus ir padariau pažintį su persų šacho eunukų viršininku. Aš jam pasiunčiau keleta francų mergaičių, bet jis taip blogai atsimokėjo, kad pertraukiau aš su juo bykokį susinešimą. Dabar aš susirašinėju su žinoma, gyvenančia nuolat Konstantinopoly, dama. Tai baronesė Sternfeld, moterų pristatytoja sultono garėman. Seniau ji pristatė prekes iš Rusijos, bet po karo turkai rusų nepakentė ir nenori daugiau jų moterų. Dabar Turkijoje didelis vakarų Europos prekių užsakymas, pirmenybė šviesplaukėms, mėlynakėms mergaitėms.

—Iš kur jūs jas gaunate?—pasijdomavo anglas...

—Iš Paryžiaus prekybos įstaigų. Pas mus patarnavimui yra ištisas štatų agenčių—suaugusių ponių... Jėslanko įvairias prekybos įstaigas, apžiūrinėja, paieško ir kuomet atsiranda kažkas panašaus, užmezga pažintį, klausinėja apie atlyginimą, apie pajamas. Paskui pasakoja, kad užsieny už tokį darbą moka du, tris kartus daugiau... Kuomet dalykas pradeda eiti

prie derybų, agentė pasiūlo mergaitei papusryčiauti ar papietauti, kur jas supažįsta su užsienio prekybinės firmos atstovu. Ją čia atveža ir... vartai užsiveria,—ciniškai nusikvatojo pasakotojas.

Po pusryčių kompanija išnaudojo nuvyko, kontoron ir derybos galop buvo sutartos. Br. Martinaek už Almą užmokėjo 580 fr. ir mr. Kork išvažiavo Anglijon.

Jaunėlis Martinaek pranešė broliui, kad tuo laiku, kaip jis nuvažiavo stotin sutikti prekės, gavo iš Marseille laišką nuo turkų laivo "Hildiz" kapitono, išreiškusio norą paimti Konstantinopolin keleta šviesplaukių mergaičių, amžyje tarp 15—18 metų. Aš pranešiu jam, kad pas mane kol kas tik viena ir užprašysiu už ją 1,000 fr.

—O taip, nemažiau!—sakė vyresnysis Martinaek.—Ji verta!

Tuo tarpu Jėnėvier, kuriai buvo įteikta Alma, padėjo jai nusiimti bepročių marškinius.

Gražios Jėnėvier akys kalbėjo apie jos buvusį grožį, gi gerutis veidas suteikė Almą patikėjimą ir ji papasakojo jai apie savo skurdą ir prašė jos pagelbėti jai pasprukti.

Jėnėvier atsakė, kad pabėgti negalima; kontoroj ties išėjimu visada dežūruoja vienas brolių užtaisytu revolveriu, o naktį viskas sandariai užsidarinėja. Tuomet Alma prašė įmesti dėžutėn laišką, ką Jėnėvier noriai sutiko.

Alma susirado gautus iš lordo plunksną ir popierį ir parašė tėvui laišką, kuriame parašė, kad pakol kas gyvena netoli Paryžiaus ir kad tikisi grįžti namo. Kitas laiškas buvo adresuotas lordui Gorwick'ui.

(Daugiau bus).

Pastabėlės

Atrodo, kad stovime vietoje, lyg neišjudinama mūro siena. Naujų narių vėjus jau eina prie pabaigos, bet jo sėkmės toli gražu negali mus džiuginti. Jei vienur kitur įsirašo nauja narė, tai tik reiškia lyg aguonos grūdelis būtų nūmestas į mūsų lauką. Į organe tilpusius raginimus ir prašymus nekreipiama dėmesio.

Turime atminti, kad šiais laikais visoms turėtų labiausia rūpėti organizacijos ugdymas, jos plėtimas.

Šiais metais mūsų organizacijai sueina 30 metų gyvavimo. Sulaukėme gražaus jubiliejaus, bet pažvelgus į narių skaičių, pamatysime, kad mes vis toje pačioje vietoje stovime. Lyg užburtame rate nei iš vietos nenorime pasijudinti. Kame gi glūdi priežastis, kad negalime praplėsti aplink save didesnio rato?

Centro raštininkės pranešimu, iki šiol dar didesnė trečdalis kuopų nėra prisiuntusios savo pareiškimo kas dėl seimo, t. y. ar seimą šaukti šiais metais, ar atidėti. Atrodo, pas mus viskas eina vėžio greitumu. Kuopos gavusios iš Centro laiškus reikia seimo, turėjo tuojau atsakyti. Dabar gi šis klausimas tebekaba ore. Dėl ko toks apsileidimas ir nerangumas?

Moteryų Sąjungos Chicago Apskritis Balandžio 30 d. gražiai minėjo Motinos Dieną. Ciceroj Šv. Antano bažnyčioj įvyko dvasinė puota. Gi po pamaldų salėj M. S. 2 kp. sąjungietės suruošė iškilmingus pusryčius. Vadovaujant Kotrinai Šriubienei, iššauktos kuopų pirmininkės bei darbuotojos pakalbėti. Ir tas kalbas pasakė: M. S. Ch. Apskr. dvasios vadas kun. I. Albavičius, Lietuvos konsulo žmona

sąjungietė J. Daužvardienė, K. Račkienė, Centro vald. narės antroji vice pirm. B. Palubinskienė, išdo globėja ir Apskr. pirm. A. Poškienė, išdininkė E. Statkienė, Ill. direktorė M. Paukštienė, redaktorė S. Sakalienė, apskr. raštininkė D. Kaminskienė. Kalbas pajvairino sąjungietė B. Petravičienė su savo sūneliu skambinant gitara ir mandolina keletą gražių kūrinių.

Reikia džiaugtis, kad šiais metais šioje dvasinėje puotoje sąjungietės skaitlingai dalyvavo. Šventė sukėlė gražaus ūpo.

M. S. Chicago apskirties susirinkimas įvyks šio mėn. trečią trečiadienį Gegužės 17 d., Ciceroj Šv. Antano parapijoje. Apskirties valdyba ir 2 kp. sąjungietės laukia skaitlingo kuopų atstovų suvažiavimo.

Centro raštininkės M. Vaičiūnienės dukrelė Elena Statkienė Balandžio 28 d., susilaukė dukrelės. Sveikiname savo sąjungietę sulaukusią šio džiaugsmo, o naujai gimusiai linkime sveikati užaugti savo tėvelių džiaugsmui.



Oro paštų siuntiniai turi būti ploni. Kitaip užima labai daug brangios vietos.

MOTERS IŠRADIMAI SENOVĖJE

Ir šiandien girdėt daugelis sako, kad moteris niekas. Ji nieko gero neišrado. Visa ką mes turime, tai vis iš vyro rankų. Visur vyrai dažnai kartoja, kad jie moteriai ir duoną uždirba, o ji dyka sėdi. Bet tas netiesa. Pažiūrėkime ką moteris yra išradusi.

Žiloje senovėje žmonės vertėsi daugiausia medžiokle. Mėsa buvo maistas, kailiai aprėdalas. Medžiotojas, žinoma, buvo vyras. Moteris irgi turėjo darbo. Ji rinko augalus tinkamus maistui. Kad nereikėtų vaikščioti ir rankioti, moteris išsigalvojo vaisinių augalų auginti prie namų. Vadinas, perėjo nuo augalų rinkimo prie jų auginimo. Aišku tuomet reikėjo ir žemę pradėt dirbti. Tokiu būdu nuo medžioklės prieita prie žemdirbystės. Taigi matome, kad moteris buvo žemdirbystės įsteigėja. Ji buvo ir pirmutinė žemės dirbėja ir savininkė.

Tapus žemdirbystėj svarbiausiu verslu, kaip sakyta anksčiau, moteris buvo žemės savininkė. Ji ir sudarė žemės nuosavybės teisę. Tuomet vyras vesdamas pareidavo į moters šeimą ir jos namus. Motina savo turta perleisdavo vaikams. Tokiu būdu sudarė ir žemės paveldėjimo teisę.

Be žemdirbystės įvedimo moteris dar daug ką gero išrado. Ji ir giras išrado. Iš pradžių grūdus malė dviem plokščiais akmenimis. Vėliau išsigalvojo apatinį akmenį pridrūtyt, o viršutinį prisitaisė sukti. Tuo būdu ir buvo išrastos rankinės garnos. Po to žinoma, atsirado ir didesni malūnai. O šiandien matome puikiausiai įtaisytus naujoviškus malūnus.

Moteris išmoko ir duoną kepti.

Iš pradžių kepusi negardžią, neraugytą. Sako, raugyti išmoko nuo

pieno. Mat matydavo, kaip pienas pastovėjęs surūgsta. Duonai kepti reikėjo krosnies. Aišku, ir ją moteris pasigamino.

Tačiau reikia paminėti, kad moters išrastas verpimas ir audimas. Iš pradžių buvo tik šioks toks pynimas iš karnų (plaušų), vėliau iš linų. Nuo to prieita prie vilnos pasigaminimo. Dabar mes mokame pasigaminti puikiausius drabužius. Kad ne moters galva, tai ir dabar vaikšiotume kailiais apsidengę.

Prie namų ir šeiminingavimo moteriai buvo reikalingi puodai. Molinius puodus išrado moteris. Iš pradžių moliniai indai buvo neišdegti. Ant ugnies užstatydavo indą storą, šlapoko molio. Kaitinant toks indas greit trūkdavo. Kad netrūktų, moteris išsigalvojo iš vidaus puodo išspausdinėti pirštu duobutes. Tuomet iš molio vanduo greičiau išgaruodavo ir netrūkdavo. Randama tokių užsilikusių puodų, kur žymu, kad duobutės padarytos moteriškais piršteliais. Indų padarydavo net ir labai gražių, gražiau išmargintų, negu šiais laikais. Vadinas moteris išrado puodų gražinimo mokslą. Kiek šiandie turim puikiausių indų iš molio, ir iš įvairių metalų!

Apsigyvenus sėsliais, apsirinkus sodybą, reikėdavo ir šiokios tokios pastogės. Bastūnai jau mokėjo pasigaminti kilnojamas šėtras. Spėjama, kad moteris išmoko ir trobas statyti. Išmoko, taip. Tada nebuvo dar degtukų. Ugnis reikėdavo įskilti, arba įžiebt, brūžinant du medžius, ar panašiai. Darbas buvo nelengvas, todėl sykį įžiebus geriau būdavo neužgesinti. Iš to kilo ugnies saugojimas. Ugnį laikė šventa. Ugnį išsaugoti be pastogės buvo labai sunku.

Kuopose ir Apskrityse

NAUJA IR IDOMU SAJUNGIEČIŲ GYVENIME

DETROIT, Mich.—Amerikos Raud. Kryžiaus vajuoj, mūsų kuopos narės irgi buvo ruošiamos “bunco” ir “pinocle”. M. Kasevičienė pridavė \$23.00, A. Bankienė \$30.15, M. Uždavinienė \$28.50, M. Kuperienė \$24.00 ir V. Čepelionytė \$21.00; skyrium aukojo J. Kasevičius \$20.00, O. Kretavičienė \$10.00, A. Kaminskienė \$5.00, E. Paurazienė \$2.00 ir M. Petrauskienė \$1.00. Iš viso \$164.65. Nuoširdus dėkui priklauso toms, kurios užleido savo namus, aukotojams ir visiems, kurie rėmė ir prisidėjo.

Organizuoja motinos, kurių sūnūs tarnauja U.S. kariuomenėje

Lietuvos Dukterų Dr-ja prieš pora mėnesių išrinko tam komisiją iš P. Medonienės, P. Bandzienės, M. Salasevičienės. Komisija jau susirašė virš 50 moterų. E. Paurazienė, Moterų Sąjungos centro pirmininkė, daug padeda motinų organizavime; turi irgi keletą desėtkų motinų tai organizacijai. Be abejonės, darbas greitai apims visą Detroitą. Jau surašoma motinos Šv. Antano parapijoj. Veikėjos prašo, kad kurios motinos norėtų prisidėti prie motinų organizacijos, prašomis priduoti vardus virš pažymėtoms narėms. Vėliau pranešime kitų parapijų organizatores.

Iš susirinkimo

Balandžio mėn. susirinkime visoms prisidėjusioms prie Raudono Kryžiaus vajuos ištarta padėka. Be to, M. Stanikienė aukoja kaldrą (quilt) Raudonojo Kryžiaus naudai. Nutarta tą suma-

nymą palikti plačiau svarstyti Birželio mėn. susirinkime.

Visoms žinoma, kad šįmet mūsų kuopai 25 metai gyvavimo. Sukakčiai paminėti rengiamas bankietas. Komisija stropiai dirba tam tikslui. Bilius įvyks Birželio 3 d., Wardell Sheraton viešbutyje, 15 E. Kirby prie Woodward, 7:30 vak. Bilietus galima gauti pas komisijos nares. Rengimo komisija: J. Medinienė, M. Kasevičienė, R. Valatkevičienė, M. Kuperienė, S. Sabinienė, J. Šemulienė, A. Lakonienė, E. Paurazienė, O. Jakubynienė, V. Čepelionytė. Visi ir visos nuoširdžiai kviečiami dalyvauti. M. M. K.

63 KUOPA—KEARNY IR HARRISON, N. J.

Mėnesinis kuopos susirinkimas buvo Balandžio 12 d. Aptarus viską iš praėjusio susirinkimo protokolo, pirmiausia išrinktos atstovės į Lietuvių Konferenciją, kuri įvyks New Yorke, būtent Anelė Pietarienė ir Elena Milunaitienė. Nutarta suruošti “card party” Balandžio 30 d. Baigiant susirinkimą, turėta margučių “party” ir dovanų už gražiausią margutį laimėjo U. Matukaitienė. Sykiu buvo pagerbta B. Jonaitienė, kuopos seniausia narė; jai įteikta dovanėlė. Pagerbta taipgi Pietarienė, kuopos finansų raštininkė, 20 metų vedybinio gyvenimo proga. Sąjungietės surengė jai puotą Balandžio 13 d., jos pačios namuose. Susirinko beveik visos sąjungietės ir laukė Pietarienės parvažiuojant iš New York. Stalą gražiai papuošus ir valgius apdėjus, pasirodė Pietarienė, kuri nustebo pamačius tiek daug netikėtų svečių. Susėdus visoms už stalo, pir-

miausia kalbėjo Pietaris dėkodamas sąjungietėms už surengtą puotą. Sakanti kalba buvo kuopos pirmininkės. E. Milunaitienės. Ji atpasakojo Pietarienės darbštumą šioje kuopoje. Jau šeši metai kaip ji eina finansų raštininkės pareigas. Yra nuoširdi, malonaus būdo, darbšti ir visuomet dirba, kada turime kokį parengimą. Sąjungietės todėl, įvertindamos jos didelį veiklumą, surengė puotą ir nupirko dovanėlę.

Pietariai užauginę dukrelę Onutę kuri taipgi yra sąjungietė, ir sūnų Vincą, kuris šiais metais baigia aukštesnę mokyklą.

Baigiant vakarą, Pietarienė dėkoja sąjungietėms už pagerbimą ir dovanėlę. Išsiskirstyta geriausiame ūpe. E. M.

MA SPETHO 30 KP. ŽINUTĖS

Pastaram susirinkime išrinktos delegatės į Lietuvių Draugijų Konferenciją, kuri bus New York, Pennsylvania viešbutyje, Gegužės 14 d., ir paskirta aukų po \$5.00 Konferencijai ir Raudonam Kryžiui.

Balandžio 16 d. įvyko margučių balius, kuris buvo sekmingesnis už visus kitus. Už gražiausius margučius buvo duodamos dovanos. Pirmą dovaną laimėjo Mot. Są-gos apskr. pirm. S. Subatienė, Čivinskienė, Budrikienė, Kučinskienė, Olungevičienė. Pintinę su dovanomis laimėjo Zabelskienė. Juozas Sinkus paaukojo labai gražų šokolado kiaušinį. Kitas dovanas auکوjo kuopos pirm. A. Kivitenė ir kitos sąjungietės.

Susirinkimui buvo atsilankę klebonas kun. J. Balkūnas, tik ką parvykęs iš poilsio. Susirinkimui suteikė daug dėliaugsmo ir malonumo.

Prie šio parengimo pasisekimo daugiausiai pastangų pridėjo darbščioji pirmininkė A. Kivitenė ir kitos. Jos

dėkoja visoms ir visiems kuo nors prisidėjusiems ir atsilankiusiems.

—★—

Susirgo sąjungietė Juzefa Januškienė. Nuvežta į Šv. Kotrinos ligoninę operacijai.

Linkime greit pasveikti!

Koresp. O. Petrulienė.

TRUMPAI IŠ MŪS KUOPOS

HARTFORD, Conn. — Moterų Sąjungos 17-ta kuopa turėjo mėnesinį susirinkimą Balandžio 3 dieną.

Buvo svarstomi kuopos reikalai ir būdai sukėlimui lėšų.

Dabar rengiamės prie Motinos Dienos. Platinam ruošiamos pramogos tikietus. Reikia visoms darbuotis išvien, o nepalikti darbo ant kelių rankų.

Viena mūsų narę aplankė mirtis. Tai yra Veronikos Ambotienės motinėle Margaretą Bindinskiene. Už jos sielą visos narės meldės ir lankė namuose pašarvotą. Čia dar vienbalsiai atkalbėjo rožančių už jos sielą.

Mūsų kuopoje mažai randasi ligo nių, nes "Moterų Dirva" duoda gerų patarimų, kaip užsilaikyti ir kaip gerus valgius gaminti.

Mielos sąjungietės, jau tik du mėnesiai lieka vaja us. Stengkimės prirašyti greičiau naujų narių vaja us metų. Po vaja us bus sunkiau, nes reikės įstojimą mokėti.

Korespondentė.



PAVYZDINGA KUOPA

GRAND RAPIDS, Mich.—Šiais metais Moterų Sąjungos 42-ta kuopa, ištikrųjų, yra pilna energijos.

Balandžio 1 d. turėjome "Baked Goods Sale," nuo kurios pelno liko \$42.25.

Balandžio 18 d. sąjungietės turėdamos gerų bet nevartojamų drabužių suaukoko ir suruošė "Rummage Sale," nuo kurio pelno liko \$50.00.

Dabar rengiamės prie Motinos Dienos. Užprašytos šv. Mišios 8 val., per kurias sąjungietės eis prie šv. Komunijos "in corpore." Po visam bus bendri pusryčiai mokyklos svetainėje. Popietę iki vakaro bus balius taipgi mokyklos svetainėje, į kurią ne tik sąjungietės, bet visi užkviešti atsilankyti.

Darbuojamės, kad galėtume padėti mūsų klebonui kun. J. Lipkui šiais metais baigti mokėti parapijos skolą.

Galime pasididžiuoti, kad mūsų kuopa paaugo aštuoniomis naujomis narėmis, būtent: Helen Purzecki, Mary Taber, Anne Szeiva, Josephine Orent, Della Mikulėnas, Wanda ir Albina Gerulis ir Prina Yancharas. Visos yra jaunos, pilnos energijos ir tikimės, kad su mumis darbuosis.

Lai auga ir darbuojasi Grand Rapids sąjungietės! *Koresp. A. D.*

MŪSŲ VEIKIMAS

BROOKLYN, N. Y.—Moterų Sąjungos 29 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko Balandžio 19 d. Pirmiausia priimta nauja narė Ona Kučinskienė. Paskui išklausyta visa eilė raportų; visi priimti. Išrinkta atstovės į Lietuvos Tautos Tarybos Konferenciją: O. Ragelienė, J. Gražienė, U. Mikulskienė, M. Šertvytienė. Paskirta auka \$5.00 išlaidoms.

Po susirinkimo pirm. Subatienė susirinkusias pavaišino margučiais ir ar-

batėle. Visos narės nuoširdžiai taria ačiū pirm. Subatienėi ir jos pagalbininkėms T. Stučienei, O. Kučinskienei ir P. Benzuvienei.

Pranešta kad Marijona Kivitenė ruošia kauliukais žaidimo vakarą Gegužės 6 d. jos namuose. Pakvietė visas atsilankyti.

Motinos Dienoj, Gegužės 14 d., 7 val. ryto šv. Mišios bus intencija gyvų ir mirusių narių. Gyvosios bendrai eis prie šv. Komunijos. Po Mišių bendri pusryčiai parap. svetainėj.

Mirus Antanui Užemeckui liūdesio valandoje reiškia gilios užuojautos savo narei Placidai Užemeckienei ir visai šeimai. *Moterų Są-gos 29 kuopa.*

IŠVYKO NAMO

DETROIT, Mich.—Velykų antradienį mirė Sesuo Maria Emerencija (Dainauskaitė), mylimoji dukrelė ilgametės sąjungietės Pranciškos Dainauskienės, 54-tos kuopos Švento Jurgio parapijo.

Velionė buvo pašarvota šv. Pranciškaus Vienuolyne Pittsburgh ir po Mišių koplytėlėj, palaidota Seselių kapinėse. Į laidotuves buvo suvažiavę kunigai, vienuolės ir pažįstami iš Pittsburgh apylinkės ir giminės iš Detroit'o.

Apart motinėlės nuliūdime paliko keturias sėselės, sesuo Maria Agnietė, Elzbieta, Julijona ir Isabelle (irgi narė 54-tos kuopos) ir du broliai, Jonas ir Antanas Dainauskai. *A. D.*

NUOŠIRDUS AČIŲ

Narėms M.S. 36 kp. už įteiktą dovaną atminčiai mano vedybų.

Dovaną vertinu ir ji pasiliks mano atminčiai ant visados. Ačiū visoms,

*L. Vaškevienė-Miliauskienė,
Cleveland, Ohio.*

Pažangioji šeimininkė

Patarimai maisto taupymui

Karo Maisto Administracija duoda keturis patarimus šeimininkėms, kaip taupyti maistą. Šie patarimai sekantys:

1. Taupyk visą, ką nevalgai šviežiai, likusių maistu dalinkis. Atidėk tiksliai, ką gali suvalgyti per metus.

2. Vartok tik šviežius gaminius: (a) nuo victory daržų; (b) pirkdamas tiesiog nuo artimiausios farmos ar artimo daržovių turgaus. Su mažom išiešim, maistas atvežtas iš toli netinka naminiam konservavimui.

3. Susipažink su savo metodais: (a) įsigydamas atitinkamos informacijos apie techniką, įrengimus ir procedūrą iš U.S. Žemės Ūkio Departamento ar bet kurios valstybinės žemės ūkio kolegijos; (b) paisyk visų nurodymų ir vartok tiksliai patikrintus bei pripažintus naminio maisto konservavimo būdus. Ypatingai sek laiko lentelių (time-charts).

4. Jeigu naminio konservavimo įrankių trūksta, pasinaudok apylinkės konservavimo centrais. Tokių centrų adresai gali būti gauti iš vietinio victory daržo komiteto, vietinių laikraščių ar mokyklų, ar srities, valdybinės ar apylinkės Paskirstymo Įstaigos (Office of Distribution, WFA).

Kainų Administravimo Įstaiga pareiškė, kad didelė tautos maisto dalis ir kiti reikmenys turi tikslas, paprastas ir lengvai suprantamas nustatytas aukščiausias kainas, išreikštas doleriais ir centais.

Prie OPA apylinkės kainų sąrašų paskiausiai pridėta šviežių vaisių ir

daržovių kainos. Daugelyje šio krašto dalių aukščiausios kainos kai kuriems vaisiams ir daržovėms jau nustatytos ir šioji programa bus greitai pratęsta su specifinėmis detalėmis kainom visam krašte šioms daržovėms bei vaisiams: pupoms, agurkams, špinatams, morkoms, svogūnams, bulvėms, kopūstams, salotoms, obuoliams, vynuogėms, ir citrus'ų vaisiams. Kiek vėliau panašios kainos bus nustatytos tomatsams, salierai, kalifiorams, limos pupelėms ir asparagai. Vaisiai bus papildomi įtraukti į tuos sąrašus, jų derliui atėjus. Nustatydami apylinkės kainų sąrašus OPA apskričių įstaigos pasitaria su vietiniais prekybos komitetais, sudarytais iš atstovų nuo kiekvienos paliestos prekybos rūšies.

Nusižengimai apylinkės nustatytoms aukščiausioms kainoms turėtų būti išaiškinami su krautuvinkinuku. Jeigu jis atsisako išstatyti kainas tada tokie nusižengimai vartotojų turėtų būti pranešti artimiausiai Karo Kainų ir Racionavimo Įstaigai. Telefonų numeriai ir adresai šių įstaigų randasi klasifikuotose telefonų knygos.

Kaip anksčiau pranešta, penki svarai cukraus naminiam konservavimui gali būti pirkti su Cukraus Ženkleliu 40 Karo Racionavimo Ketvirtoje Knygelėje. Likusieji—maksimum 20 svarų cukraus asmeniui—galės būti suteikti, išpildžius prašymą vietinei Karo Kainų ir Racionavimo Įstaigai.

Papildomi leidimai pirktis cukraus naminiam konservavimui yra duoda-

mi neatsižiūrint ribotų cukraus išteklių civilių vartojimui, dėlto, kad naminis konservavimas yra labai svarbus krašto karo meto maisto programa.

Pagal Darbo Departamento sekretorės Frances Perkins pranešimą, žemesnės maisto kainos daugelyje miestų numušė pragyvenimo reikmenų kainas vieno procento trim-dešimdaliais tarp sausio ir vasario mėn. vidurio.

Ji toliau pareiškė: "Maisto kainos vidutiniai nukrito 1.2 procentų, kai tuo tarpu kitų prekių bei patarnavimų kainos pakilo vieno procento trim-dešimtadaliais."

Vasario mėn. pragyvenimo lygis buvo kiek žemesnis, negu praėjusių metų Balandžio mėn., kuomet prezidentas išleido įsakymą "laikytiniją." Darbo Statistikos Biuro rodyklė dabar stovi 123,7 procentų 1935-39 m. vidurkio, maždaug 23 procentus virš sausio, 1941, lygio.

Žemės ūkio departamentas praneša, kad šio krašto vištos sumušė visus savo ankstyvesnius rekordus, dėdamos daugiau kiaušinių negu anksčiau. Civiliai vis dar turi daugiau kiaušinių nei pernai, nežiūrint didesnių karo ir lend-lease kiaušinių poreikavimų. Dabartiniu dėjimo tempu, vištos padeda po 440 kiaušinių į metus kiekvienam asmeniui Jungtinėje Valstybėje. Iš tų 440 kiaušinių 90 eis karo pajėgoms ir aliajntams, bet tai palieka dar po 350 kiaušinių kiekvienam civiliam—tai reiškia beveik kas dieną po kiaušinį.

Patikrinti ar bulvė yra gerai iškepusi geresnis metodas yra išrasti spaudimu, nei dūrimu, kaip namų ekonomas iš Žemės Ūkio Departmen-

to praneša. Paprastai šeiminkės praduria bulvę šakute, patikrinti ar bulvė jau iškepusi. Tačiau toks pradūrimas išleidžia garus ir tai reiškia, kad bulvės kepimo laikas pratęsimas. Geresnis būdas patikrinti yra sekantis: bulvę reikia paimti į skudurėlį ir spaudyti ją nykščiu bei rodomuoju pirštu, nepraplėšiant bulvės odelės. Pirštai gerai jaučia ar bulvė yra visai minkšta. Tačiau, kada patiriama, kad bulvė yra visiškai gerai iškepta, reikia bulvę šakute pradurti ir leisti garui išeiti, taip kad minkštimas lieka gražiai baltas.

Karo Produkcijos Įstaiga pranešė paliuosavimą nuo pirmenybių teisių šiems reikmenims: rankinio švirkšto, rankinio dulkintojo, rato tipo kultivatoriaus ir rankinio arklo, kad padėti Victory daržininkams juos lengvai įsigyti. WPB taip pat nurodė, kad tuo pat bus pateikta bet kuris papildomas gamybininkų poreikavimas šių įrankių gamybai medžiagų.

Karo Maisto Administracija sako, kad fermeriai prašo tuos pačius Derlių Korpusus, kurie jiems padėjo praėjusiais metais, grįžti pas juos šių metų derliui nuimti.

Šiems metams derlių korpuso reikalavimas yra 4,000,000 laikinų farmos darbininkų, tai yra 500,000 daugiau nei pernai. WFA numato, kad padidėjęs farmos darbininkų skaičius gali būti papildytas kviečiant daugiau jaunuolių ir moterų.

Derliaus Korpuso pagalbos svarbumas tautai yra pabrėžiamas fakte, kad 28 procentai daugiau gamybos gauta iš J.A.V. farmų pernai nei 1938 metais, turint 214,000 mažiau samdytų darbininkų, negu jų buvo turėta prieškariniais metais.

Naudinga žinoti

KAMBARIO GĖLĖS GEGUŽĖS MĖNESI

Jau pavasario džiaugsmas veržiasi į kambarį bet dar tik pro langą. Iš gėlių džiaugsmo bus tik tada, kai šeiminkės jas nuvalys, numazgos. Į kambario šilumos vandenį reikia truputį įdėti muilo ir tokiu vandeniu numazgoti ne tik lapų viršų, bet ir jų apačią. Kam tas reikia daryti? O gi kambario dulkės apsėda lapus ir uždengia skylutes, pro kurias lapai kvėpuoja, be to, lapų apačioje labai dažnai atsiranda visokių kambarinių gėlių gadintojų. Grynas oras kambarių gėlėms labai reikalingas, tik reikia žiūrėti, kad nebūtų skersvėjų.

Dabar kaip tik metas persodinti kambarines gėles. Jei gėlės labai išbujojusios, reikia joms skirti didesnį puodą, tačiau tas ne visada būtina. Persodindami turime rūpestingai apžiūrėti gėlių šaknis, ir jei tik kurios yra bent kiek sugedusios, jas reikia aštrių peiliu pašalinti. Sergančią gėlę, persodina iš didesnio į mažesnį vazoną.

Turime kiek galėdami stengtis atnaujinti žemę; šiam reikalui tinka kompostinė žemė, gausiai sumaišyta su upės smėliu. Labai naudinga turėti velėnų arba lapų žemės. Persodintas gėles statyti šviesion vieton ir gausiai palaistyti. Jei oras sausas reikia dažnai apipurkšti lapus. Tai mėgsta visos gėlės. Persodintų fuksijų, pelargonijų ir kitų lapuotų gėlių nardinga apkarpyti 1/3—2/3 šakų. Stambių gėlių nereikia kasmet persodinti.

Somp.

Vasarai atėjus namų šildymo radiatoriai galima taip paslėpti, kad atrodytų kaip namo papuošalas. Ir leng-

va tai padaryti. Reikia nestorą lentą apipiauti taip, kad padengtų radiatoriaus viršų. Lentą nudažyti mėgiama spalva. Paskui iš priešakio ir šonų prie lentos prisegti tam tikras užlaidas (firankėles) taip, kad iki grindų padengtų visą radiatorių. Vieškambarėje (parloryje) ir valgomajam taip paslėpti radiatoriai gali per vasarą tarnauti kaip staliukai puodams dirbtinių ir natūralių gėlių arba knygoms sustatyti, o miegamajam kambarėje — staliukas sudėjimui dalykų pasigražinimui.

Skaniem obuolių pyragui reikalinga 6 kiaušiniai, 6 šaukštai miltų, 6 šaukštai cukraus ir penki obuoliai. Obuolius nulupti ir supiaustyti nestorais griežinėliais. Kiaušinių trynius atskirti nuo baltimo ir ištrinti su cukrumi iki baltumo. Į ištrintus trynius sudėti miltus, gerai išplaktus baltimus atsargiai išmaišyti ir ant galo sudėti obuolius. Gautą tešlą supilti į skardą, išteptą sviestu, ir kepti.

Daržovės dažnai turi užkrečiamų ligų perus. Kad juos sunaikinti užtenka daržovės pamerkti penkioms minutėms vandenyje pridedant 2 gramus "acid acetico." To kiekio užtenka 100 gramų vandens.

Dantims valyti šepetėlis neprivalo būti nei kietas, nei labai minkštas. Jei yra labai minkštas, jis nevalo dantų. O jei labai kietas, jis žeidžia smegenis ir viršutinį dantų sluoksnį.

Vilnoniai blanketai ir kiti panašūs daiktai išplovus daug greičiau išdžius, jei jie bus pakabinti ne ant vienos virvės, bet ant dviejų, lygiomis ištemptų. Virvės viena nuo kitos turi būti bent per vieną yard'ą.